

UNDERVISNING I

vir- ke- lig- hed- en.

Projekt "Undervisning i virkeligheden" på Bornholm består af tre delprojekter gennemført i efteråret 2013. Grøn Årgang gennemføres dog først i fuld skala foråret 2014.

- 1) "Grøn Årgang" på Rønneskolen afd. Åvang ved lærer Brian Johansen sammen med Bofa og Kvickly Rønne
- 2) "English Throughout The World" ved lærerne Maiken Adelsten, Marianne Folkman og Rikke Dalland-Frandsen sammen med Jensen Group Denmark
- 3) "Nexø Havn - før og nu" ved lærerne Jørgen Sonne og Gurli Nielsen sammen med Ocean Prawns og Nexø Vodbinderi

Projektet er støttet gennem EU-socialfondsprogrammet "Uddannelse til alle" med kr. 118.700,- fordelt på tre skoler og CFU Bornholm som projektleder for planlægning og beskrivelse inkl. rapport og foldere. Gennemførelse og evaluering ligger uden for støtten.

Et hold lærerstuderende på UCC Bornholm blev i den sidste fase involveret og bidrog med følgende forslag til anvendelse af projekterne: Et læringsspil om Nexø Havn, et kursus- og messetilbud for lærere og virksomheder samt en hjemmeside med blog og en app. Implementering heraf kræver yderligere ressourcer bortset fra et netværkskursus, som gennemføres i det kommende skoleår.

Men ideerne består og der arbejdes videre med dem.

D

L

O

H

D

N

I

Undervisning i virkeligheden 4

Årgang Grøn 5

Ved lærer Brian Johansen

Idé 5

BOFA's og Coop/Kvickly's roller / Læringsressourcer 6

Beskrivelse af forløbet 7

Faglige mål 8

Lektionsplan Årgang Grøn 9-10

Læringsressourcer 10

Talentengelsk - English Throughout The World 11

Ved lærerne Maiken Adelsten, Marianne Folkman og Rikke Dalland

Idé 11

Udbyttet 12-13

Faglige mål 14

Lektionsplan 15

Nexø Havn - Før og nu 16

Ved lærerne Jørgen Sonne og Gurli Nielsen

Baggrund 16

Beskrivelse af forløbet 17

Faglige mål 18-19

Lektionsplan 21

Læringsressourcer 22

Fremtidsperspektiver / Evaluering 23

Nyttige links og adresser & Hvorfor samarbejde? 24

UNDERVISNING I VIRKELIGHEDEN!

Virksomhedsbesøg har i mange år været en del af undervisningen, men der har ikke været en direkte kobling mellem faglige skolemål og den enkelte virksomheds konkrete arbejdsfunktioner.

Her gives tre eksempler på konkrete undervisningsforløb og materialer, der tager udgangspunkt i faglige mål og i virksomheder.

Bornholms mange virksomheder gemmer på et stort læringspotentiale, som de bornholmske skoler kan drage stor nytte af.

Problemet er, at meget af dette læringspotentiale er gemt og ikke synligt for andre. Opgaven er at hente denne læring ud og få gjort den tilgængelig for skolerne. For at dette skal lykkes, skal man både kende undervisningskravene i grundskolen og kunne gennemskue læringspotentiale, der er på virksomhederne.

Håbet er, at projektet og dermed materialet kan danne grundlag for kommende kontakt med virksomheder og inspiration for tilsvarende projekter i andre virksomheder på Bornholm.

Hans Jacob Binzer, projektleder

PROJEKT ÅRGANG GRØN

Et samarbejde mellem Rønneskolen, Bofa og Kvikly Rønne

IDÉ

Idéen bag forløbet er at skabe rammer for udvikling af en grøn skoleårgang på Bornholm som led i Bornholms Regionskommunes strategi om at udvikle Bornholm som grøn ø.

Udgangspunktet er et samarbejde mellem Rønneskolen, Bofa og Kvikly Rønne, der tilsammen udvikler en læringsplatform. Det er intentionen, at målsætningen om en grøn skoleårgang på Bornholm implementeres i BRK's skolepolitik.

Projektet vil endvidere resultere i erfaringer med samarbejde mellem forsynings-, og skolevirksomheder samt privat virksomhed i udviklingen af Bornholm som bæredygtigt samfund.

BOFA's rolle

I henhold til Affaldsbekendtgørelse og -direktiv har Bofa som affaldsselskab en forpligtelse til at formidle viden om affald, bortskaffelse, ressourcer og bæredygtighed i bestræbelserne på at kunne leve op til vedtagne krav på området.

Derfor har Bofa som målsætning at have kontakt med alle bornholmske grundskolebørn mindst to gange i løbet af deres skolegang med det formål at give dem viden og forståelse for ressource-tænkning. Intentionen er at gøre eleverne til 'affaldsambassadører', der er i stand til at formidle egen opnået viden videre til andre.

Coop/Kvicklys rolle

Coop/Kvickly ønsker at sætte fokus på emballage og bedre udnyttelse af ressourcerne, ved bl.a. at:

- Give forbrugerne mulighed for at vælge varer, der ud fra en helhedsbetragtning sigter mod at reducere miljøbelastningen.
- Ønske at reducere miljøbelastningen fra emballage.
- Arbejde aktivt for at minimere miljøbelastningen fra varer eller stoffer, som ifølge myndighederne eller miljø- og forbrugerorganisationer er problematiske.
- Forpligte sig til at arbejde aktivt for at fremme afsætningen af mindre miljøbelastende varer, bl.a. ved at sikre forbrugerne information om varens miljøegenskaber. Særligt miljømærkning er et væsentligt element i tilvejebringelse af denne information.
- Arbejde for at reducere miljøbelastningen fra alle aktiviteter i butikker, på lagre og ved transport af varer.

Beskrivelse af forløbet

Hovedprojektet strækker sig over fire skoledage fra 8.30-12.30 samt en lørdag formiddag.

- Første dag bliver en introduktion til affaldets verden og en rundvisning på Bofa's Forbrændings-, Deponerings- samt Genbrugscenter. Meningen er, at eleverne denne dag skal opbygge en yderligere viden og forståelse for, hvordan vi bortskaffer vores affald.
- Anden dag tilbringer eleverne bag kulisserne hos Kvickly, hvor de vælger en vare, de kender fra deres dagligdag og følger varens vej til butikshylden. Der vil blive lagt vægt på emner som emballage og transport samt lagt op til at tænke kreativt i nye løsninger.
- Eleverne bliver opdelt i grupper. Hver gruppe får udleveret en tablet, så de kan researche, dokumentere og formidle over for deres klasse.
- Tredje og fjerde dag er afsat til vidensbearbejdning og opsamling samt planlægning af videreformidlingen i forbindelse med en affaldsevent i Kvickly.
- Forløbet afsluttes med en event i Kvickly Rønnes forhal, hvor eleverne får mulighed for at give deres nyerhvervede viden videre til bornholmerne.

Rammer

Forløbet forventes gennemført af et team bestående af:

- Lærer, Brian Kjær Johansen fra Rønneskolen afd. Åvang
- Informationsmedarbejder Ida Lassen fra Bofa
- Varehuschef, Brian Karlsen fra Kvickly, Rønne
- En grundskoleklasse med ca. 25 elever

Evaluering

Spørgeskema til elever samt involverede aktører efter lørdags-event.

Faglige mål for Årgang Grøn

(jvf. Undervisningsministeriets fælles mål for faget natur/teknik)

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Sortere og beskrive materialer som metal, plast, sten og affald efter faglige kriterier.
- Kende forskellige materialer og stoffers oprindelse, brug, genbrug og bortskaffelse og kende til nedbrydning, herunder formuldning og rustdannelse.

Formålet med Årgang Grøn er, at eleverne opnår indsigt i vigtige fænomener og sammenhænge samt udvikler tanker, sprog og begreber om natur og teknik, som har værdi i det daglige liv.

- Stk. 2. Undervisningen skal i vidt omfang bygge på elevernes egne oplevelser, erfaringer, iagttagelser, undersøgelser og eksperimenter og medvirke til, at de udvikler praktiske færdigheder, kreativitet og evne til samarbejde. Undervisningen skal vedligeholde og fremme elevernes glæde ved at beskæftige sig med natur, teknik, livsbetingelser og levevilkår samt deres lyst til at stille spørgsmål og lave undersøgelser både inde og ude.
- Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler forståelse for samspillet mellem menneske og natur i deres eget og fremmede samfund samt ansvarlighed over for miljøet som baggrund for engagement og handling. Undervisningen skal skabe grundlag og interesse hos eleverne for det videre arbejde med fagene biologi, fysik/kemi og geografi.

(jvf. Undervisningsministeriets fælles mål for faget it- og mediekompetencer i folkeskolen)

- Informationssøgning og -indsamling. Søge data på et specifikt og relevant produkt i Kvicklys varesortiment og følge det fra produktionstart, igennem forbruger til skraldespand.
- Produktion og formidling. Planlægge og producere en lille film/virtuel planche om produktets vej fra fabrik til detailed til forbruger til affaldsbehandling/genbrug.
- Analyse.
- Kommunikation, vidensdeling og samarbejde. Formidle det lærte, samt vidensdele med Kvicklys kunder, sætte fokus på emballage/ genbrug.

Lektionsplan Årgang Grøn

I det efterfølgende omtaler vi moduler som værende en dobbeltlektion, 2 x 45 minutter pr. modul.

1. UGE

1. modul - onsdag

Lokation: Natur/teknik-lokalet på skolen

Vi arbejder i skolens N/T-lokale med grundlæggende viden om affald og affalds-sortering, bl.a. vha. spillet Affaldsdetektiverne.

2. UGE

2. modul - onsdag

Lokation: Natur/teknik-lokalet på skolen

Vi arbejder i skolens N/T-lokale med grundlæggende viden om affald og affalds-sortering, bl.a. vha. spillet Affaldsdetektiverne samt Affald.dk.

3. UGE

3. modul - onsdag

Lokation: Natur/teknik-lokalet på skolen

Vi arbejder i skolens N/T-lokale med grundlæggende viden om affald og affalds-sortering, bl.a. vha. spillet Affaldsdetektiverne samt Affald.dk

Eleverne har selv "spøjse" affaldssager med hjemmefra til undervisningen.

4. UGE

4.-5. modul - mandag

Lokation: I Affaldstårnet på Bofa

En introduktion til affaldets verden og en rundvisning på Bofa's forbrændings-, deponerings- samt Genbrugscenter i Vestermarie (bus).

Tablets udleveres og introduceres for eleverne.

Affaldsbegrebet "fra vugge til vugge" introduceres.

6.-7. modul - tirsdag

Lokation: I Kvickly

Bag kulisserne hos Kvickly. Her skal de, i mindre grupper, udvælge én vare blandt 12 udvalgte varer. Det er for dem kendte varer fra deres dagligdag. Eleverne skal følge varens vej fra leverandør, via detailhandel og hjem til dem selv og derefter til genbrugscenter. Eleverne bruger tablets til at dokumentere via billeder, video samt udføre en grundig informationssøgning på deres valgte vare.

8.-9. modul - onsdag

Lokation: I affaldstårnet på Bofa

Bearbejde indhentet info fra Kvickly, Bofa, leverandører og relevante hjemmesider. Gøre materialet "spiseligt" for alle, vha. tablet-diasshow, Quizboards, plancher m.m.

10.-11. modul - torsdag

Lokation: Natur/teknik-lokalet på skolen

Bearbejde indhentet info fra Kvickly, Bofa, leverandører og relevante hjemmesider. Gøre materialet "spiseligt" for alle, vha. tablet-diasshow, Quizboards, plancher m.m. Færdiggøre arbejdet.

12.-13. modul - lørdag

Lokation: I Kvickly, Foyer

Eleverne skal møde "bornholmerne" og gøre dem klogere på affaldshåndtering på brugerniveau og gerne højere.

Halvdelen af eleverne er i marken og hjælper Kvickly's kunder med at komme af med overflødig indkøbsaffald. Resten af klassen fremlægger deres viden og udviklede materialer i den til dagen specielt indrettede affaldscafé.

5. UGE

14. modul - mandag

Lokation: På skolen

Mundtlig og skriftlig evaluering af dagene.
Kvickly og Bofa medarbejdere deltager.

LÆRINGSRESSOURCER

- www.coop.dk
- www.affald.dk
- www.vestfor.dk
- Affaldsdetektiv-spillet
- www.youtube.com
- www.dn.dk
- Aktuelle publikationer

TALENTENGELSK

English Throughout The World

Talentengelsk er undervisning for de elever, der er dygtige til faget og samtidig studieklare. Formålet med at tilbyde denne undervisning er at udfordre de dygtige elever, samt at give dem et indblik i, hvordan livet på gymnasiet er.

Holdet består af op til 22 elever fra 9. klasserne på folkeskolerne på Bornholm fordelt efter en given fordelingsnøgle ud fra skolernes antal af 9. klasses elever.

IDÉ

I Talentengelsk tages hvert år et tema op, som er gennemgående i alle 30 lektioner, forløbet varer. I år er det det engelske sprog som verdenssprog. Vi ser på sprogets udbredelse historisk gennem at studere det britiske imperiums historie - på 'riget, hvor solen aldrig går ned', som man sagde i rigets storhedstid.

Med det historiske som basis, kigges på kulturen i fire tidligere britiske områder (USA, Indien, Singapore og Australien) gennem læsning af autentisk fag- og skønlitteratur.

Godt rustede fagligt, starter det egentlige samarbejde med firmaet Jensen Denmark A/S, som har fabrikker og kontorer over hele verden. Målet er en 9. klasses kulturanalyse af tre forskellige afdelinger af firmaet (USA, Singapore og Australien) samt betydningen af engelsk som samlende sprog i virksomheden.

Altså en virksomhedskultur med baggrund internationalt samt i de lande, afdelingerne ligger i. Jensen sørger for kontakt til deres kontorer i de tre nævnte lande.

Billede: bornholm.nu

Udbyttet

Gennem samarbejdet med Jensen, Denmark A/S får Talentengelsk en enestående mulighed for at se, hvilken rolle det engelske sprog spiller som samlende faktor i en virksomhed, samtidig med at de får indblik i forskellige landes kulturer gennem direkte kontakt til personer bosiddende i disse lande.

Det er altså autentisk. Samtidig leverer Jensen kommunikationsudstyr, som muliggør kontakten til disse personer.

Jensen får en interessant, omend ikke professionel, analyse af kulturen på deres afdelinger samt givet eleverne et godt indtryk af en måske fremtidig arbejdsplads, fordi disse elever netop er internationalt orienterede.

Desuden er der indgået aftale med Jensen om, at der laves et undervisningsmateriale med baggrund i dette projekt, som virksomheden kan tilbyde andre interesserede skoler.

Udbyttet

Jensen Denmark A/S kommentarer vedrørende samarbejdet med skolen:

Jensen Denmark A/S (JEDK) har i 2013 haft et samarbejde med "Talentengelsk". JEDK har stillet sig til rådighed, lokalt og internationalt, med sit netværk af personer i de forskellige Jensen afdelinger.

Eleverne har været på besøg tre gange og alle gange med det formål at tale og høre engelsk. Det har været et mål at vise eleverne at "engelsk ikke bare er engelsk".

At der er forskel på hvordan man taler "business engelsk" og "skoleengelsk". At der er forskel på, hvordan accenten er, alt efter, hvor i verden man kommer fra, og dermed hvilken nationalitet man har.

Formålet har også være at vise eleverne, at det er vigtigt at kunne engelsk, hvis man vil arbejde i en international organisation som Jensen er.

Besøgene:

Eleverne har været på rundvisning på JEDK. Rundvisningen foregik på engelsk. Ved samme lejlighed havde eleverne en samtale med en medarbejder fra Jensen Schweiz via vores interne Video Konference system. Ved det andet besøg talte eleverne med nogle medarbejdere i vores afdeling i USA. Ved det tredje besøg talte eleverne med nogle af vores lokale ansatte. Ansatte der ikke taler dansk, men primært kommunikerer på engelsk i hverdagen.

Eleverne har altid været velforberejdede og virket glade for besøgene.

JEDK vil også i fremtiden stille sig til rådighed for lignende arrangementer, i det omfang hverdagen tillader det.

Med venlig hilsen / Best regards Jakob Rolsted Jensen, Production Manager
Assembly

JENSEN DENMARK A/S Industrivej 2

DK-3700 Rønne

T +45 5694 3100 F +45 5694 3101 M +45 2164 3439

jakob.rolsted@jensen-group.com

www.jensen-group.com

Faglige mål for Talentengelsk

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Kommunikative færdigheder:

- Forstå hovedindhold og specifik information inden for forskellige genrer af talt engelsk om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans.
- Forstå skrevne tekster inden for forskellige genrer om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans.
- Udtrykke sig mundtligt med rimelig præcision, lethed og spontanitet afpasset udvalgte genrer og situationer.
- Deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner i et sprog afpasset situationen.
- Kommunikere mundtligt og skriftligt gennem digitale medier.
- Anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel.

Sprogtilegnelse:

- Udnytte de mange muligheder, der er for at anvende engelsk uden for skolen.

Kultur- og samfundsforhold:

- Anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog.
- Anvende viden om kultur- og samfundsforhold i arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier.
- Anvende viden om kultur- og samfundsforhold i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

Lektionsplan

03-09-2013	Besøg på Jensen Intro og rundvisning Videomøde med kontor i Schweiz	Rønneskolelærere Jacob Rolsted (Jensen) Medarbejder fra Schweiz
10-09-2013	Research omkring det britiske imperiums historie og udarbejdelse af minidokumentarfilm.	Rønneskolelærere
17-09-2013	Møde med klasse fra Mumbai. Info om Indien. Gruppesamtale om britisk kulturs påvirkning i Indien	Rønneskolelærere Gymnasielærer Tina Lund Klasse og lærere fra Mumbai
24-09-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
01-10-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
08-10-2013	Visning af egenproducerede dokumentarfilm. Forberedelse af videokonference	Rønneskolelærere
22-10-2013	Videokonference med afdeling af Jensen	Rønneskolelærere Jacob Rolsted (Jensen) Medarbejder fra Singapore
29-10-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
05-11-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
12-11-2013	Opsamling Forberedelse af videokonferencer.	Rønneskolelærere
19-11-2013	Videokonference med afdeling af Jensen	Rønneskolelærere Jacob Rolsted (Jensen) Medarbejder fra USA
26-11-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
03-12-2013	Læsning af fag- og skønlitteratur fra de udvalgte lande. Kultur.	Gymnasielærere Tina Lund og Marina Pedersen
10-12-2013	Videokonference med afdeling af Jensen	Rønneskolelærere Jacob Rolsted (Jensen) Medarbejder fra Australien
17-12-2013	Fremlæggelse af viden Evaluerings	Rønneskole- og Gymnasielærer Jacob Rolsted (Jensen)

PROJEKT

NEXØ HAVN - Før og nu

Et samarbejde mellem Paradisbakkeskolen afd. Nexø, Ocean Prawns og Nexø Vodbinderi samt andre aktører med tilknytning til havnen og dens virke gennem tiderne.

BAGGRUND

Klassens dansk- og samfundsfaglærer er lokalt forankret og har et meget stort kendskab til byen, dens indbyggere og havnens historie, hvilket fik en stor indflydelse på indholdet af undervisningen uden for skolen.

Som udgangspunkt blev tre virksomheder kontaktet, men kun to kunne afse tid til samarbejdet. Begge virksomheder er involveret i skolens arbejde i forbindelse med en donation af tablets til skolens overbygning og ville gerne deltage i projektet.

Aftale om undervisningsindholdet og rammerne for forløbet blev indgået, og en 8. klasse blev tilknyttet opgaven.

Undervisningen foregår over fire uger i fagene dansk, historie og samfundsfag med otte lektioner om ugen fordelt på to dage.

Beskrivelse af forløbet

Eleverne har interviewet ikke kun de to virksomheders ejere, men også nuværende og tidligere medarbejdere, pensionerede fiskere, medarbejder på Nexø Museum, fiskeskippere (kaptajner) og ansatte på havnen.

Eleverne har med deres tablets optaget samtalerne og har efterfølgende redigeret dem med henblik på at fortælle resten af klassen om deres udbytte af besøg og interviews. Indslagene foræres til de involverede parter og lægges ud på YouTube.

Medarbejdere fra virksomhederne har besøgt eleverne i redigeringsfasen og har kunnet bidrage med yderligere relevante oplysninger og tilføjelser. Virksomhederne har på denne måde også fået et indblik i skolens arbejde. Undervisningen indledes med gennemgang af elementer fra "Det økonomiske kredsløb":

- Husholdningerne.
- Virksomhederne med tilhørende notatark.

Efter hver opgave evalueres elevernes forståelse af begreberne.

Ind i mellem det teoretiske arbejde bliver eleverne præsenteret for personer og film der har relation til Nexø Havn og virksomhederne.

1. Pensioneret fisker fortæller om sin tid som fisker og den udvikling fiskeriet har haft for Nexø Havn.
2. Medarbejder ved Nexø Museum med gennemgang af Nexø Havns udvikling gennem tiderne illustreret med billeder.
3. Film om arbejdet og virksomheden Ocean Prawns ("Havets munke", "Rejefiskerne", "Prawns").

Eleverne læser om "konkurrenceevne" og laver notatark til teksten. Forståelsen af nye begreber evalueres løbende.

Eleverne læser om "udbud og efterspørgsel" og laver notatark til teksten.

Eleverne går i gang med at forberede spørgsmål til virksomheder og personer.

Eleverne besøger virksomhederne og interviewer relevante personer.

Besøgene filmes og optagelserne redigeres løbende. Det færdige resultat fremlægges for hele klassen. Virksomhederne og museet får de færdige opgaver, som også lægges på YouTube.

Faglige mål for Nexø Havn - Før & nu

Undervisningen i historie

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Gøre rede for begivenheder og argumentere for sammenhænge fra dansk historie og sætte disse i relation til omverdenens historie.
- Forklare forskellige måder at organisere et samfund på og underbygge med lokale, nationale, nordiske og globale eksempler.
- Gøre rede for og drøfte sammenhænge mellem produktion, forbrug og ressourcer i forskellige historiske perioder.
- Forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng.

Dansk – sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- Udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner samt i dramatisk form.
- Fremstille lyd- og billedproduktioner i mindre grupper.

Faglige mål for Nexø Havn - Før & nu

Formålet med undervisningen i samfundsfag

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Redegøre for hovedtræk i udviklingen i dansk erhvervs- og produktionsstruktur, herunder centrale aktører på arbejdsmarkedet og deres interesser.
- Redegøre for det økonomiske kredsløb og markedsmekanismen.
- Redegøre for dansk blandingsøkonomi i en økonomisk globalisering.
- Forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser og ideologier.
- Reflektere over økonomiens betydning for det danske velfærdssamfund.
- Reflektere over den økonomiske udviklings betydning for naturgrundlaget.
- Diskutere mulige handlinger i relation til virkninger af økonomiens globalisering.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Fremskaffe og anvende statistik og anden empiri i behandlingen af samfundsmæssige problemstillinger, blandt andet gennem egne observationer og spørgemetoder.
- Indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder.

Rejer på skemaet

Af Elisabeth Krogh

NEXØ: Hvad har rejer nu med skolen og den nye skolereform at gøre?

Rigtig meget faktisk, viste det sig tirsdag formiddag på Paradisbakkeskolen i Nexø. En 8. klasse fra skolen har nemlig i fem uger arbejdet sammen med flere lokale virksomheder i Nexø, blandt andet Ocean Prawns og Nexø Vodbinderi.

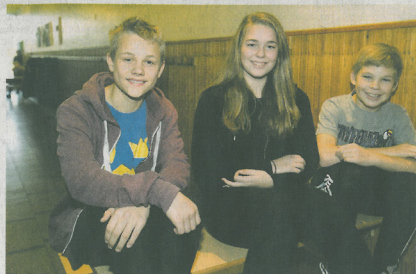
Undervisningsforløbet med virksomhederne har været en forsmag på den nye folkeskolereform, hvor det omgivende samfund skal inddrages mere aktivt i skolernes undervisning, og erfaringerne fra Nexø skal nu bruges på andre skoler.

Et samarbejde, virksomhederne gerne indgår i, viser forløbet fra Nexø, og hvad var mere naturligt end at afslutte det vellykkede forløb med et af de produkter, der i allerhøjeste grad sikrer indtjening i Nexøfirmaet Ocean Prawns – nemlig rejer i massevis, der blev indtaget i klasseværelset på skolen i Nexø.

8/11-14
BORNHOLM TIDENDE
NEXØ SVANEKE SIDE 9

Skoleelever har nærstuderet Nexø Havn og dens virksomheder:

Meget fedt at få den viden

Anders Sommer, Emilia Jensen og Jakob Mikkelsen fra Paradisbakkeskolens 8. K ved nu meget mere om, hvordan det er at drive en virksomhed, efter et fem uger langt undervisningsforløb, hvor skolen har arbejdet sammen med det lokale erhvervsliv. Foto: Elisabeth Krogh

NEXØ

Af Elisabeth Krogh

– Man skal bare se virkeligheden i øjnene, slutter Klaus Hjorth Hansen, vodbinder og indehaver af Nexø Vodbinderi et interview af på en film, optaget af eleverne Jakob Mikkelsen, Anders Sommer og Emmeli Jensen fra 8.K på Paradisbakkeskolen i Nexø.

Eleverne har i et undervisningsforløb med navnet Undervisning i virkeligheden besøgt vodbinderiet og interviewet indehaveren indgående om virksomheden på havnen og dermed gjort lige netop det.

Flere lokale virksomheder – blandt andet Ocean Prawns og Nexø Vodbinderi – har arbejdet sammen med 8.K på Paradisbakkeskolens afdeling Nexø om Nexø Havns historie og økonomiske udvikling. Det er foregået i UTA projektet Undervisning i virkeligheden med undertitlen Det økonomiske kredsløb på Nexø Havn.

Eleverne har interviewet medarbejdere i virksomhederne og tidligere og nuværende aktører omkring Nexø Havn.

I interviewet fortæller Klaus Hjorth om sin virksomhed, Nexø Vodbinderi, og den afsluttende bemærkning kommer som et godt råd om ikke at gå gennem arbejdslivet med skyklapper på, selv om alt går godt, men være klar over, at ting kan ændre sig. Man kan blive fyret eller ens virksomhed være nødt til at lukke. Det skal man være bevidst om. Ikke fordi man tror, det vil ske, men for ikke at gå i sort, hvis det nu alligevel sker, mener den erfarne virksomhedsindehaver.

Den lærer synes eleverne godt om.

I det hele taget er det godt at komme ud i netop virkeligheden, fortæller de.

– Det er meget fedt at få den viden om en virksomhed, men også i det hele taget at få at vide, hvordan en virksomhed fungerer, og man

husker det bedre og det er nemmere at forstå, når man selv har været ude at se og spørge, siger Anders Sommer.

Eleverne kendte ikke så meget til vodbinder-virksomheden på forhånd. Men det gør de nu.

– Vi har lært virksomheden at kende. Jeg vidste for eksempel ikke, at de lavede tæpper, eller at de sad og bandt net med hænderne. Jeg troede, det foregik på maskiner, siger Jakob.

– Nej, eller at de laver de der overdækker til svømmingpools, siger Emmeli.

Anders er også forbavset over, hvor mange forskellige ting, virksomheden laver og at deres lager er så lille nu i forhold til tidligere – et billede på, hvordan fiskeriet i Nexø har ændret sig.

Eleverne i 8.K på Paradisbakkeskolen har arbejdet med Nexø Havn og havnens historie i flere forskellige grupper i et forløb over fem uger. Eleverne har sat sig ind i Nexø Havns historie og skaffet sig en grundig viden om flere af havnens virksomheder. De har interviewet en række nøglepersoner på havnen og i havnens virksomheder, og gruppernes arbejde er blevet til små film, der blev præsenteret tirsdag. De tre elever har været glade for at kunne fordybe sig.

– Det bliver mere interessant, når man må bruge så meget tid på det, mener Anders.

Emmeli synes, det har været spændende og sjovt at måtte spørge så meget.

Det har også været en udfordrende opgave for dem, at skulle tage mod til sig og stille op i interview-rollen, fortæller de.

Ideen med projektet har været, at forløbet skal være inspiration til andre klasser på en til at inddrage det lokale erhvervsliv i undervisningen, og det synes Jakob, Emmeli og Anders er en god ide.

– Det er spændende at komme ud, man bliver mere udfordret og det er sjovere at komme ud end at sidde på sin flade og lære, siger de.

– Men det tager længere tid end normal undervisning, så man kan nok ikke gøre det hele tiden, mener Anders.

Forløbet om Nexø Havn blev afsluttet med et ordentligt rejlegilde – midt i klasselokalet. Foto: Elisabeth Krogh

Her er det Ellen Jordt Petersen og Pernille Lykke Olsen fra 8.K på Paradisbakkeskolen i Nexø, der nyder rejer ad libitum tirsdag formiddag. Foto: Elisabeth Krogh

UNDERSVNING I VIRKELIGHEDEN

Projektet Nexø Havn som læringsrum er et samarbejdsprojekt mellem Paradisbakkeskolen, afd. Nexø, Ocean Prawns, Nexø Havn, Nexø Vodbinderi og Nexø Museum.

To andre projekter på øen har også arbejdet med at etablere et samarbejde mellem skolerne og erhvervslevet. Det er projektet English Through Out The World, et samarbejdsprojekt mellem Kønseskolen og Jensen Danmark, samt i projektet Grøn årgang – et samarbejdsprojekt mellem Kønseskolen, afd. Åvang, BOFA og Coop, Kvickly Rønne. Alle tre projekter handler om at trække på de »læringsressourcer«, der er i lokalsamfundet og erfaringerne kan bruges direkte i den nye folkeskolereform.

Proveprojekterne skal udvikle forslag til undervisningsmateriale, som virksomheder og skoler kan bruge i forbindelse med virksomhedsbesøg. Udgangspunktet er, at der findes en masse viden i de bornholmske virksomheder, som ønskes gjort tilgængelig og kanaliseret videre til de bornholmske skoleelever. For at sikre et ensartet og bugbært undervisningsmateriale indgår Center for Undervisningsmidler på Bornholm som koordinatør på projektet.

UTA står for projekt Uddannelse Til Alle, som involverer et bredt spektrum af uddannelsesinstitutioner på øen og tilbyder en vifte af tilbud til uens unge.

BORNHOLM TIDENDE 8/11/14

Forsmag på skolereform

Af Elisabeth Krogh

Samarbejdet mellem en klasse fra Paradisbakkeskolen i Nexø og en række lokale virksomheder på Nexø Havn, der blev afsluttet tirsdag, var en forsmag på den nye skolereform, som skolerne skal i gang med at fore ud i livet, siger Henrik Ipsen fra projekt UTA, Uddannelse Til Alle.

– Det er meget præcist det, der skal ske i de kommende år. Vi har her kunnet se på, hvad det er for en tankegang, der skal gang i, og om virksomhederne overhovedet vil være med.

Det har virksomhederne i Nexø og samt i to andre »Undervisning i Virkeligheden« projekter på øen gerne villet være.

– Det er nok sværest for den lille håndværksmester at kunne sætte tid af til det, men vi oplever, at de gerne vil, siger Henrik Ipsen.

På skolen har forløbet også været læretid for lærerne selv, for også for dem er det nyt at arbejde så tæt sammen med erhvervslevet.

– Det har været med til at vise, hvad vi

kan, hvordan vi kan gøre det, hvad virksomhederne kan forvente sig og hvad lærernes opgave er, siger Gurli Jensen, der har været tilknyttet projektet i Nexø.

Hun fortæller, at virksomhederne har engageret sig meget i projektet og været med til at sikre, at der opstod et samarbejde mellem skolen og erhvervslevet.

– Det er den kobling, der lægges op til i den nye reform, siger hun.

Både elever, lærere og de deltagende virksomheder i Nexø har fået meget ud af at være med i forløbet med »Undervisning i Virkeligheden«, og nu skal de gode erfaringer bruges.

– De har lært en masse her i 8.K, men det er også vigtigt, at andre kan bruge erfaringerne herfra som en guideline/inspiration til, hvordan de kan bruge det lokalt på deres egen skole og i deres lokalsamfund til, hvordan de kommer i gang med kontakten udadtil, siger Henrik Ipsen.

Eleverne har lavet film om deres besøg på virksomhederne og det unikke materiale kan nu bruges som inspiration for andre.

Lektionsplan

1	Forløbet starter med besøg af pensioneret fisker (Poul Pihl), der fortæller om sit liv som fisker i Nexø, og den forandring erhvervet har undergået.	
2	Eleverne præsenteres for aktørerne i det økonomiske kredsløb og læser om husholdningerne i det økonomiske kredsløb samt laver notatark til teksten.	Teori om: Det økonomiske kredsløb - husholdningerne. http://www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/husholdningerne-i-det-oekonomiske-kredsloeb/
3	Eleverne læser om virksomhederne i det økonomiske kredsløb samt laver notatark til teksten.	Teori om: Det økonomiske kredsløb - virksomhederne. http://www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/virksomhederne-i-det-oekonomiske-kredsloeb/
4	Efter hver opgave evalueres elevernes forståelse af begreberne. Eleverne læser om konkurrenceevne og laver notatark til teksten.	Teori om: Konkurrenceevne. http://www.samfundsfaget.dk/okonomi/oekonomiske-begreber/konkurrenceevne/
5	Eleverne læser om udbud og efterspørgsel og laver notatark til teksten. Ind i mellem opgaverne vises film fra Ocean Prawns: "Havets munke", "Rejefiskeri".	Teori om: Udbud og efterspørgsel http://www.samfundsfaget.dk/okonomi/oekonomiske-begreber/udbud-og-eftersporgsel/
6	<p>Besøg af Nexø Museums medarbejder, Erik Gornitzka, der fortæller om havnen og dens udvikling og udbygning. Eleverne går i gang med at forberede spørgsmål til virksomhederne.</p> <p>Der bliver 3 grupper med hver to undergrupper. Gruppe 1 a: Havnens historie (museet). Gruppe 1 b: Fiskerens historie (Poul Pihl). Gruppe 2 a: Nexø Vodbinderis historie. Gruppe 2 b: Nexø Vodbinderi som moderne virksomhed. Gruppe 3 a: Ocean Prawns historie. Gruppe 3 b: Ocean Prawns som moderne virksomhed.</p> <p>Eleverne laver arbejdsspørgsmål til virksomhederne og deres historie. De bruger deres tablets (sponsoreret af bl.a. Nexø Vodbinderi og Ocean Prawns) til at forberede, udføre og efterbearbejde deres opgave, som senere skal vises for resten af klassen.</p>	
7	Udarbejdelse af spørgsmål til besøg "i virkeligheden".	
8	På besøg i virksomhederne + fisker og museum.	
NB!	Redigering og færdiggørelse af interviews. Der er aftaler med Ocean Prawns og Nexø Vodbinderi om, at elevernes arbejde skal lægges på et link på virksomhedernes hjemmesider.	
NB!	Ud over ovennævnte opgaver har jeg tænkt at lægge links til relevante emner i samfundsfagsundervisningen. Venlig hilsen Gurli	

Læringsressourcer

Undervisningsmaterialerne er hentet fra:
www.samfundsfaget.dk

Tegningen: "Det økonomiske kredsløb" hænger i klassen og bruges ofte til evaluering af forståelsen.

www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/husholdningerne-i-det-oekonomiske-kredsloeb/

www.samfundsfaget.dk/okonomi/oekonomiske-begreber/konkurrenceevne/

www.samfundsfaget.dk/okonomi/oekonomiske-begreber/udbud-og-efterspoergsel/

Undervisningsforløbet følges op med:

Staten i det økonomiske kredsløb, Bankerne i det økonomiske kredsløb, Udlændets rolle i det økonomiske kredsløb og Det samlede økonomiske kredsløb.

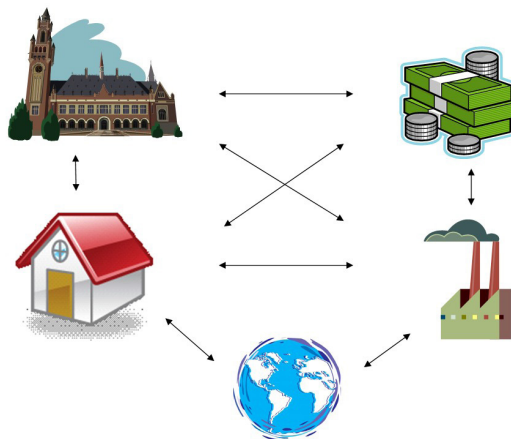
www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/staten-i-det-oekonomiske-kredsloeb/

www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/bankerne-i-det-oekonomiske-kredsloeb/

www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/udlandets-rolle-i-det-oekonomiske-kredsloeb/

www.samfundsfaget.dk/okonomi/det-oekonomiske-kredsloeb/det-samlede-oekonomiske-kredsloeb/

DET ØKONOMISKE KREDSLØB

Fremtidsperspektiver

Forløbet kan fortsætte med andre klasser i de kommende år, da begge virksomheder er interesseret i kontakten med skolen og villige til at udbygge og videreudvikle samarbejdet.

En hvilken som helst by eller område ville kunne lave lignende forløb af større eller mindre omfang. Vores erfaring viser, at erhvervslivet gerne vil have kontakter til folkeskolen.

Andre fag og klassetrin vil kunne indgå i forskellige forløb.

Evaluering

Forløbet på Nexø skole har været en succes. Dog vil det fremover være 9. klasse, der deltager, da det faglige indhold er en anelse for abstrakt for en 8. klasse. (da samfundsfag først indføres på dette trin).

Tidsforbruget har været større end forventet. Med fremlæggelse og evaluering med klassen gik der yderligere en uge.

Hvorfor skal private og kommunale virksomheder og skoler arbejde sammen?

- Skoleelevernes motivation øges med virkelighedsnære opgaver, og virksomheder kan bruges som platform for faglige læringsmål.
- Virksomheder kan forbedre deres rekruttering.
- Elever får viden om produktion og ydelser samt rammevilkår.
- Politikere og erhvervsliv lægger stor vægt på innovation og entreprenørskab.
- Elever kan få kompetence til at skabe nye løsninger på udfordringer (innovation) og på at drive forretning (entreprenørskab).
- Kontakten kan medvirke til at sætte fokus på CSR – Corporate Social Responsibility, hvor bæredygtighed og etisk grundlag prioriteres ud over den økonomiske bundlinje.

Skolereformen betyder fra 2014 længere skoledag og understøttende undervisning. Det kan bl.a. bruges til at løse opgaver med udgangspunkt i virksomheder.

Bornholms Regionskommune opfordrer foreninger og erhvervsliv til kontakt og samarbejde med skolerne. Bl.a. kan foreninger, erhvervsliv og kulturinstitutioner indsende forslag til samarbejdsmuligheder ved hjælp af Aktørbankskemaet, som du finder link til under:
www.brk.dk/borger/familie-boern-unge/skoler/sider/folkeskoler/

NYTTIGE ADRESSER OG LINKS

På Business Center Bornholm (www.bornholm.biz) og herunder Young Enterprise finder du viden om det lokale erhvervsliv.

Kontaktansvarlig for Young Enterprise på Bornholm er Tina Munch Kure (tmk@bornholm.biz).

Du kan finde inspiration og materialeforslag til undervisning i innovation og entreprenørskab på CFU's hjemmeside under Professionshøjskolen UCC:
www.ucc.dk/cfu/vejledning/innovation/inspiration

Kontakt evt. pædagogisk konsulent Lonni Larsen, der også dækker Bornholm:
lona@ucc.dk, tlf. 41897397
(tirsdage og fredage).